

SVENSKA B2+ DEL 1

Måndagar 18.00-19.30

Onsdagar 18.00-19.30

Hur mår du idag?

Berätta om din vecka? Vad har du gjort?

Prata, prata, prata

Finns det någon vana du har som säger mycket om vem du är?

Hur skulle du beskriva ditt ursprung utan att nämna ett land?

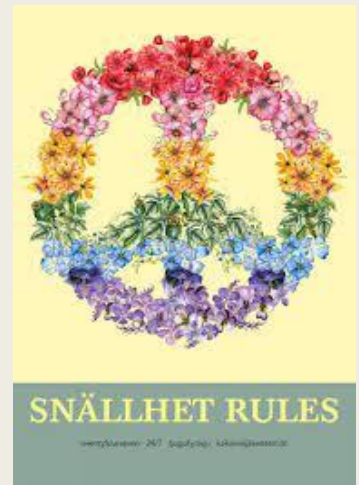
Har du upplevt att människor antar något om dig på grund av ditt ursprung?

Snällhet

- Vad tänker du på när du hör ordet snällhet?
- Vad är snällhet för dig?

2 Snällhet

Stefan Einhorn resonerar i sin bok *Konsten att vara snäll* om vad äkta snällhet innebär och vilka motkrafter det finns som kan hindra oss från att vara snälla. Einhorn menar att man ofta förknippar begreppet snällhet med dumhet, naivitet och undergivenhet, medan det för honom har en helt annan innebörd. Han anser att en snäll människa är en individ som lever med etiken i sitt hjärta. Men Einhorn understryker också att det inte alltid är så enkelt att vara snäll på ett äkta, positivt och gott sätt.

Stefan Einhorn, född 1955, är professor i molekylär onkologi vid Karolinska Institutet. Han har skrivit både populärvetenskapliga och skönlitterära böcker. Einhorn föreläser om bland annat etik och ledarskap.

A Slå upp och förklara orden och fraserna här nedanför.

en medmänniska

av godo/av ondo

en fullkomlig människa

ett orimligt krav

medvetandet

ett budskap

avlasta

omsätta något i handling

en god gärning

vid första anblicken

genomtänkt

ett visdomsord

gå miste om

förutse

oändlig

Lyssna utan bok Lyssna med bok

Ur *Konsten att vara snäll*

Snälla tankar och snälla handlingar

Ibland hävdas det att en god människa bara ska tänka goda tankar. Och det är sant att negativa känslor för våra medmänniskor inte är av godo och att det är vi själva som lider mest av att ha dem. Men samtidigt måste vi inse att det inte finns några fullkomliga människor. Det är ett orimligt krav att vi aldrig ska tänka elaka och onda tankar. Och hur lätt är det egentligen att kontrollera sina tankar? Utan träning av medvetandet är det mycket svårt. Vi har kontroll över åtskilligt i våra liv, men vi har i regel inte kontroll över våra tankar.

Så glöm det budskap som olika religiösa företrädare har försökt trumma i oss om ondskan i att tänka elaka tankar. Jag tror tvärtom att det kan vara av godo att slippa det dåliga samvetet för att vi tänker onda tankar. Om vi får avlasta oss själva genom att tänka på elakheter kanske vi minskar behovet av att omsätta dem i handling.

Vi har betydligt större möjlighet att kontrollera våra handlingar. Beslutet att utföra en god gärning är vårt, och motivet bakom handlingen är inte det viktigaste. Det som räknas är till slut vad vi gör.

Till ditt födelsedagskalas kommer en vän, som har ett drag av snålhet, med en ynkelig liten present, en sak som du till råga på eländet redan har. Och när hon ser besvikelsen i dina ögon säger hon snabbt att hon faktiskt hade tänkt köpa något jättefint, men tyvärr hade de den inte inne i den enda affär som hon haft tid att åka till. Och sedan lägger hon huvudet på sned, försöker se vis ut och säger: "Men det är ju tanken som räknas."

"Det är tanken som räknas." Jag blir lika förvånad varje gång jag hör uttrycket. Människor avstår från att hjälpa varandra och hävdar sedan att de hade tänkt göra gott, men så kom något emellan. Det spelar ingen roll om det handlar om inställda möten, familjens hushållskassa som man har tänkt bättra på men i stället förlorat på spel, en barnuppfostringsstrategi som misslyckats eller födelsedagspresenter som inte hunnit inköpas – gå inte på det! För det är inte tanken som räknas – det är handlingen. Om handlingen är god, är orsaken till handlingen i regel sekundär.

Låt oss inte ställa omöjliga krav på oss själva. Vi ska försöka göra det som är gott och inte ha dåligt samvete för de elaka tankar

35))

som ibland dyker upp. Det är inte bra för oss att tänka onda tankar, men det finns något som är värre, nämligen att utföra onda handlingar. För det som till slut räknas är det sätt på vilket vi agerar. Och en snäll människa är när allt kommer omkring en människa som gör gott för andra. Som den amerikanske poeten J. R. Lowell har formulerat det: "Alla vackra känslor i världen väger mindre än en enda vänlig handling."

Så låt oss förvisa "Det är tanken som räknas" till skräpkammaren för dumma visdomsord, det vill säga uttryck som vid första anblicken ter sig kloka och genomtänkta, men efter en stunds eftertanke visar sig vara uppenbart ointelligenta.

Det finns ett antal andra uttryck och "visdomsord" som vi begagnar och som är lika fäniga. Ett exempel på vilseledande uttryck är "Ensam är stark". Varför är ensam stark? Det är ju naturligtvis tvärtom så, att tillsammans med andra blir vi starkare. Det är till och med så att utan ett socialt sammanhang förtvinar individen.

För att inte tala om uttrycket "Lagom är bäst". Varför skulle det vara bäst att jämt och ständigt ligga någonstans i mitten och inte ta ställning och inte försöka?

Men mitt favoritexempel inom kategorin dumma visdomsord är nog "Man ska gå när det är som roligast". Kan någon förklara för mig varför vi ska gå när vi har roligt? För att vi sedan ska fundera över vad vi har gått miste om? Det är väl självklart att vi i stället ska gå när det roliga är över.

Sammanfattningsvis – var försiktig med alla dessa visdomsord, som ibland förmedlar en klok tanke och ibland är rent nonsens. För det är till slut så, att varje individ måste ta självständig ställning till var hon står och inte lockas av enkla, och ibland tomma, visdomsord.

*

Men om det nu är handlingen som räknas – hur kan vi förutse konsekvenserna av våra handlingar? Hur vet vi att den handling vi utför till slut blir bra? Svaret är att vi inte kan förutse alla konsekvenser av våra handlingar, eftersom de är oändliga. Varje människas liv berör tusentals andra och det vi gör i relation till en annan människa påverkar i sin tur dennas relation till andra och så vidare, i en allt större cirkel.

Gå igenom nya ord

Ur *Konsten att vara snäll*

(35))

Snälla tankar och snälla handlingar

Ibland hävdas det att en god människa bara ska tänka goda tankar. Och det är sant att negativa känslor för våra medmänniskor inte är av godo och att det är vi själva som lider mest av att ha dem. Men samtidigt måste vi inse att det inte finns några fullkomliga människor. Det är ett orimligt krav att vi aldrig ska tänka elaka och onda tankar. Och hur lätt är det egentligen att kontrollera sina tankar? Utan träning av medvetandet är det mycket svårt. Vi har kontroll över åtskilligt i våra liv, men vi har i regel inte kontroll över våra tankar.

Så glöm det budskap som olika religiösa företrädare har försökt trumma i oss om ondskan i att tänka elaka tankar. Jag tror tvärtom att det kan vara av godo att slippa det dåliga samvetet för att vi tänker onda tankar. Om vi får avlasta oss själva genom att tänka på elakheter kanske vi minskar behovet av att omsätta dem i handling.

Vi har betydligt större möjlighet att kontrollera våra handlingar. Beslutet att utföra en god gärning är vårt, och motivet bakom handlingen är inte det viktigaste. Det som räknas är till slut vad vi gör.

Till ditt födelsedagskalas kommer en vän, som har ett drag av snålhet, med en ynkelig liten present, en sak som du till råga på eländet redan har. Och när hon ser besvikelsen i dina ögon säger hon snabbt att hon faktiskt hade tänkt köpa något jättefint, men tyvärr hade de den inte inne i den enda affär som hon haft tid att åka till. Och sedan lägger hon huvudet på sned, försöker se vis ut och säger: "Men det är ju tanken som räknas."

"Det är tanken som räknas." Jag blir lika förvånad varje gång jag hör uttrycket. Människor avstår från att hjälpa varandra och hävdar sedan att de hade tänkt göra gott, men så kom något emellan. Det spelar ingen roll om det handlar om inställda möten, familjens hushållskassa som man har tänkt bättra på men i stället förlorat på spel, en barnuppfostringsstrategi som misslyckats eller födelsedagspresenter som inte hunnit inköpas – gå inte på det! För det är inte tanken som räknas – det är handlingen. Om handlingen är god, är orsaken till handlingen i regel sekundär.

Låt oss inte ställa omöjliga krav på oss själva. Vi ska försöka göra det som är gott och inte ha dåligt samvete för de elaka tankar

som ibland dyker upp. Det är inte bra för oss att tänka onda tankar, men det finns något som är värre, nämligen att utföra onda handlingar. För det som till slut räknas är det sätt på vilket vi agerar. Och en snäll människa är när allt kommer omkring en människa som gör gott för andra. Som den amerikanske poeten J. R. Lowell har formulerat det: "Alla vackra känslor i världen väger mindre än en enda vänlig handling."

Så låt oss förvisa "Det är tanken som räknas" till skräpkammaren för dumma visdomsord, det vill säga uttryck som vid första anblicken ter sig kloka och genomtänkta, men efter en stunds eftertanke visar sig vara uppenbart ointelligenta.

Det finns ett antal andra uttryck och "visdomsord" som vi begagnar och som är lika fåniga. Ett exempel på vilseledande uttryck är "Ensam är stark". Varför är ensam stark? Det är ju naturligtvis tvärtom så, att tillsammans med andra blir vi starkare. Det är till och med så att utan ett socialt sammanhang förtvinar individen.

För att inte tala om uttrycket "Lagom är bäst". Varför skulle det vara bäst att jämt och ständigt ligga någonstans i mitten och inte ta ställning och inte försöka?

Men mitt favoritexempel inom kategorin dumma visdomsord är nog "Man ska gå när det är som roligast". Kan någon förklara för mig varför vi ska gå när vi har roligt? För att vi sedan ska fundera över vad vi har gått miste om? Det är väl självklart att vi i stället ska gå när det roliga är över.

Sammanfattningsvis – var försiktig med alla dessa visdomsord, som ibland förmedlar en klok tanke och ibland är rent nonsens. För det är till slut så, att varje individ måste ta självständig ställning till var hon står och inte lockas av enkla, och ibland tomma, visdomsord.

*

Men om det nu är handlingen som räknas – hur kan vi förutse konsekvenserna av våra handlingar? Hur vet vi att den handling vi utför till slut blir bra? Svaret är att vi inte kan förutse alla konsekvenser av våra handlingar, eftersom de är oändliga. Varje människas liv berör tusentals andra och det vi gör i relation till en annan människa påverkar i sin tur dennas relation till andra och så vidare, i en allt större cirkel.

Diskutera frågorna

- Vad menar Stefan Einhorn med att det är ett orimligt krav att vi aldrig ska tänka elaka och onda tankar?
- Varför ogillar han uttrycket ” Det är tanken som räknas”?
- Vilka fler ”visdomsord” tar Einhorn upp? Vad tycker han om dem?

Ensam är stark.

Lagom är bäst.

Man ska gå när det är som roligast.

Skriv upp 2 saker ur texten som du tyckte var intressanta, tankeväckande eller konstiga.

Jämför och diskutera med en kollega.

Komma hem till svenskar, jantelagen.

Jantelagen – alla är lika bra (jämlika)

Den bottnade i det sociala behovet av sammanhållning i en tid när fattigdomen alltid hotade runt hörnet, i tron på en begränsad mängd lycka som måste fördelas rättvist och i upplevelsen av den egna personens och familjens äras betydelse. Den man eller kvinna som stack ut ur mängden, som förhävde sig, hotade balansen och blev ett problem.

1. Du skall inte tro att du *är* något.
2. Du skall inte tro att du är lika god som *vi*.
3. Du skall inte tro att du är klokare än *vi*.
4. Du skall inte inbilla dig att du är bättre än *vi*.
5. Du skall inte tro att du vet mer än *vi*.
6. Du skall inte tro att du är förmer än *vi*.
7. Du skall inte tro att *du* duger till något.
8. Du skall inte skratta åt oss.
9. Du skall inte tro att någon bryr sig om *dig*.
10. Du skall inte tro att du kan lära oss något.

Till nästa lektion

Lyssna på en låt

Laleh

Minnet av ett hav

En podd

<https://open.spotify.com/episode/1c7Y0ctn8PZefH7sWGchJE>

Övningsboken

s. 81 och början s. 82 (Prepositioner och verbpartiklar)

Konsten att vara snäll, föredrag:

https://www.youtube.com/watch?v=RqHnNsJ_09w

Kan man vara för snäll?

<https://www.youtube.com/watch?v=zRjsqvBQLes>